

DET KAN DU TRO

VI TALER OM

Indhold

Kort beskrivelse af Det Kan du Tro Vi Taler Om	2
Træningsforløbet.....	3
Samtalerne	4
“De Fem” og Tjekliste	5-6
Metodiske nøglegreb.....	7-9
Frivillig eller ansat?	10
Tips og Tricks.....	11-12
Kom godt i gang	13
Hvis du vil vide mere	14

Konceptet er udviklet af Kirkefondet samt KFUM og KFUK i Danmark i samarbejde med Viborg Domprovsti. Den Folkekirkelige Udviklingsfond har finansieret projektet.

DET KAN DU TRO VI TALER OM

...er et koncept, hvor unge gennem et enkelt træningsforløb lærer at være gode værter for eksistentielle samtaler med andre unge.

Målet er at unge med støtte fra en voksen skal tale mere sammen, opdage hinanden som ressource i deres hverdag, og erfare at de kan bidrage positivt til deres eget og andres liv.

Gode samtaler kan sådan set opstå hvor som helst og når som helst. Men gode samtaler kan også hjælpes på vej ved at nogen tager det på sig at være vært for dem. I træningsforløbet *Det Kan Du Tro Vi Taler Om*, er det netop målet at unge skal trænes til rolle som samtaleværter

Træningsforløbet er den væsentligste del af konceptet, idet det flytter fokus fra unge som deltagere til unge som ansvarlige.

Samtalernes form kan dog også bruges uden for et træningsforløb. Derfor er både dette hæfte og det tilhørende samtalemateriale - en slags “kom-godt-i-gang-æske” -, relevante for dig, der gerne vil skabe samtaler med unge.

I dette hæfte gennemgås de bærende metoder og grundlæggende tanker i *Det Kan Du Tro Vi Taler Om*.

TRÆNINGSFORLØBET

Grundtanken er, at man skal have en lille gruppe bestående af en håndfuld unge og max to voksne, fx en præst eller anden betroet voksen. De unge skal helst være minimum 16 år.

Gruppen mødes minimum seks gange over ca. et halvt år og gennemfører organiserede samtaler om varierende temaer. Hver gang afprøves også forskellige samtale-startere, fx samtale-kort, et musikstykke, filmklip eller andet. Rollen som vært går på tur. På den måde trænes de unge gennem gentagelse og variation.

Målet er at de unge skal ende med at være værter for andre unge og invitere dem med i samtalerne. Derfor er der indtænkt en progression i træningen: **Opstart – Sandkasse – Åbne samtaler.**

De(n) voksne deltager på lige fod i samtalerne og deler ud af egen erfaring. Rollen er på en måde ikke at fylde for meget, og snarere hjælpe de unge med deres refleksioner og overblik undervejs i træningsforløbet. Hvis der i løbet af samtalerne opstår behov for særlig omsorg, skal den voksne selvfølgelig hjælpe med at håndtere situationen.

SAMTALERNE

Hver samtale-træning har fem faste elementer, der som nævnt bør variere hver gang:

- Samtalestarter (fx at vælge et billede, som man taler ud fra)
- Tema (fx venskab)
- Rum og indretning (kirke eller bibliotek? Café eller udendørs?)
- De Fem (fem evaluerende spørgsmål)
- Erfaringsopsamling på video (som tages frem senere)

I opstartsfasen kan den voksne med fordel være vært for samtalerne. I sandkasse-fasen er det de unge, som på skift skal være på og mærke det på egen krop. På den måde bliver de trænet til tredje fase, hvor de selv skal invitere andre unge ind til åbne samtaler.

Efter hver samtale-træning evaluerer hele gruppen med udgangspunkt i Dem Fem evalueringsspørgsmål på næste side, og optager videoer af sig selv (eller to og to), så deres erfaringer gemmes hurtigt og nemt.

DE 5

1	Hvordan oplevede du samtalen? Var den pinlig, ligegyldig, relevant, rørende, vigtig, kedelige, sjov..? Og hvorfor?
2	Hvordan synes du at rummet fungerede? Spillede rummet en rolle i forhold til samtalen? Gjorde rummet samtalen bedre eller dårligere? Sad I på en måde der var god for samtalen?
3	Hvordan synes du temaet fungerede? Flyttede temaet noget hos dig? Hvis nu det var den eneste gang du kom til sådan en samtale, vil du så synes temaet var relevant for dig?
4	Værten og den voksne Var værten vigtig i denne samtale? Kom værten til at bremse samtalen, eller var værten god til at få samtalen til at fungere? Og hvad med den voksne?
5	Samtalestarteren Fungerede samtalestarteren til dette emne? Fungerede den i dette rum? (var det fx for lyst til at se filmen eller for mørkt til at læse kortene?)

VÆRTENS TJEKLISTE

Tema	Hvad skal samtalen dreje sig om?
Rum	Hvor skal samtalen finde sted? Er der en god sammenhæng mellem rummet og emnet? Fx et helligt rum? Skal den foregå udendørs? Eller måske på en café eller et bibliotek?
Samtale-starter	Hvordan kommer samtalen i gang? Et filmklip, et billede fra boksen, et stykke musik..eller...?
Ritualer	Skal der være mulighed for at tænde et lys? Skal der være mulighed for at skrive en bøn?

GRUPPENS TJEKLISTE

Roller	Hvem byder velkommen? Hvem sætter samtalen i gang og leder samtalen? Hvem er backup for værten?
Tid	Hvornår skal samtalen finde sted? Er det søndag eftermiddag eller en hverdagsaften?
Målgruppe	Er der en særlig målgruppe for samtalen? En efterskole, en forening? En klasse..?
Modtagelse	Er det tydeligt og indbydende for deltagerne at finde hen til det rigtige sted? Hvem tager imod dem, når de kommer?
Indretning	Skal rummet indrettes på en særlig måde? Hvem gør det? Hvem rydder på bagefter?
Den voksne	Hvem skal være aftenens voksen? En præst, en lærer eller..? Skal han/hun være klar til personlige samtaler bag efter?
PR	Hvordan vil I invitere ind til arrangementet?
Forplejning	Skal der være noget at spise? Skal der være noget at drikke
Teknik	Hvad kræves der af teknik? Projektor, pc, lærred, forlængerledning, netforbindelse...? Skal I have en nøgle?
Relationer	Er der nogen af deltagerne, som skal inviteres med til at planlægge næste gang?
Formidling	Kan/skal der laves billeder eller film undervejs? Eller en podcast?

METODISKE NØGLEGREB

Herunder gennemgås de grundlæggende metoder og bærende principper for *Det Kan Du Tro Vi Taler Om*. Det er vores erfaring at nøglen til de unges motivation og personlige udbytte ligger her.

1: Træning

Træning er øvelse. Træning er at få noget ind i kroppen. Gøre noget igen og igen indtil læring sætter sig i een som erfaring og som noget velkendt og trygt.

På den måde er *Det Kan Du Tro Vi Taler Om* ikke en uddannelse eller et kursus. Det er træning i praksis sammen med andre.

2: Gentagelse

I gentagelsen ligger der et tidsligt aspekt, som er dannelsens forudsætning. Både den praktiske værtsrolle og de eksistentielle temaer som tages op i samtalerne kræver tid til at bundfælde sig. Det tager den tid, det tager, men ved at gentage samtalerne regelmæssigt skabes der en mere kompakt fokus på det, og processen hjælpes på vej.

3: Ligeværdighed

Ligeværdighed mellem de unge og den voksne i gruppen er vigtigt. Det er kun de unge, der har den reelle erfaring af, hvordan det er at være ung netop nu, og samtidig er den voksne erfaring af en art, som kan supplere de unges erfaring som nye perspektiver og handlemuligheder. Alle bidrager på hver sin måde og ligeværdigt.

I praksis betyder ligeværdighed fx, at den voksne skal deltage i samtalerne på lige fod med de unge, filme sig selv efterfølgende og evaluere samtalerne ud fra De Fem.

4: Begejstring

Det er afgørende, at der skabes begejstring for samtalerne hos de unge. Første skridt i den retning ligger allerede i måden man rekrutterer dem. Det er vigtigt, at de unge i gruppen er blevet "prikket" og opfordret personligt til at være med. De skal føle sig set og anerkendt fra begyndelsen.

Samtidig er opstartsfasen vigtig. Her skal der lægges stor vægt på velkomst og begejstring over projektets potentiale.

5: Klare roller

Klare roller giver overblik, ro og tryghed. Især som samtalevært er det vigtigt at vide, hvad rollen indebærer, og at de andre tager sig af alt andet. Se i den forbindelse tjeklisten her i hæftet. Det er en hjælp til at afklare, hvem der gør hvad.

Det er fx vigtigt, at man i gruppen aftaler, hvem der er backup for værten, hvis han/hun skulle vise sig at blive syg eller forhindret. På samme måde skal alle i gruppen også være opmærksom på at støtte værten undervejs i samtalerne og byde mere aktivt ind med deres tanker og overvejelser - en slags cheerleaders.

Således er også præstens/den voksne rolle at tage sig af de overordnede ramme, såsom økonomi, kontakt til bagland så som menighedsråd, lærerkollegie, foreningsbestyrelse osv.

6: Teologisk/eksistentielt slingrerum

Det Kan Du Tro Vi Taler Om bygger på en balance mellem faste rammer, der kan skabe et trygt rum, så unge netop kan bevæge sig mere frit rundt i det eksistentielle rum. Derfor er det vigtigt, at der findes det, man kan kalde et teologisk eller eksistentielt slingrerum. Der skal være plads til at slingre lidt rundt og finde ud af, hvor man selv står og mener. Her er det vigtigt igen at påpege ligeværdigheden som nøglegreb. Det er vigtigt, at de unge ikke oplever at deres tanker diskvalificeres af den voksne.

FRIVILLIGE ELLER ANSATTE?

I udviklingsprocessen omkring *Det Kan Du Tro Vi Taler Om* var fire unge ansat i studiejob, da de ud over de enkelte samtaleessions også deltog i adskillige reflekterende møder omkring udvikling af konceptet.

De fire gav udtryk for at ansættelsesforholdet betød en del for deres ejerskab og motivation – i hvert fald i begyndelsen af forløbet. De følte de blev taget alvorligt. Da udviklingsforløbet var til ende, var ansættelsesforholdet mindre vigtigt for dem - de gav endda udtryk for, at de gerne ville fortsætte på frivillig basis.

Derfor kan der ligge en væsentlig overvejelse før et træningsforløb, hvorvidt det giver mening at satse på ren frivillighed eller på en lignende løsning med en grad af ansættelse først og så frivillighed efterfølgende. Det afhænger selvfølgelig af lokale forhold.

TIPS OG TRICKS

Fra udviklingen af *Det Kan Du Tro Vi Taler Om* fremstår der nogle klare praktiske anbefalinger:

- Det er et koncept, der egner sig til byer med studiemiljøer. Målgruppen er unge. Det kan dog sagtens tænkes ind i efterskole- og højskolesammenhæng.
- Det fordrer samtalen, når tema, rum og samtaleform passer sammen. Fx 1) hvis det foregår på et bibliotek, temaet er et stykke lyrik, man vender tilbage til igen og igen

samt, at formen minder lidt om en debat, hvor man giver respons på de andres tanker. Eller 2) hvis samtalen finder sted som en del af en natkirkes program, temaet er tro og formen fordrer at deltagerne kommer og går lidt, og der er plads til at lytte og deltage, alt efter behov.

- Rummet kan være enten for stort eller småt i forhold til temaet. En stor foredragssal kan fx være for stor til fem personer, der fortæller hinanden om kærlighed.
- Det er en entydig erfaring, at de unge helst vil byde ind af sig selv, end at blive spurgt efter tur.
- Signalér, at samtalen er vigtig ved at have et originalt/lækkert materiale med - hvis det findes analogt. Lad fx være med at bruge fotokopier af samtalekort. En youtube video findes kun digital, men her skal der være ordentlig lyd osv.
- Det er godt at sidde i rundkreds rundt om et bord, hvor der fx er et stearinlys eller andet, som er “legitimt” at sidde og stirre lidt på.
- Det fungerer godt at de unge selv er med til at definere et gennemgående “artefakt” eller ritual, som bliver symbol på deres gruppe og samarbejde. Fx en lysestage som tændes hver gang eller noget andet enkelt.

KOM GODT I GANG...

Hvis du gerne vil i gang med *Det Kan Du Tro Vi Taler Om*:

1. Via Kirkefondets hjemmeside kan man købe et “kom-i-gang-kit” – en æske med seks forslag til samtaler baseret på 60 tilhørende billedkort. I æsken findes der også et værts-badge, til når man åbner op for andres deltagelse i samtalerne. Med dette kit kan du afprøve materialet i sig selv men også få en smagsprøve på...
2. ... et træningsforløb tilrettelagt af konsulenter fra Kirkefondet og KFUM og KFUK.

Det grundlæggende forløb er som følger:

- A. Opstartskursus af ca. en dags varighed, med introduktion, metode samt selvfølgelig at afprøve det i praksis.
- B. Gruppen mødes til mindst 6 samtaletræninger med forskellige variationer hver gang.
- C. Gruppen mødes igen en eftermiddag/aften med konsulenterne fra Kirkefondet og KFUM og KFUK.
- D. Åbne samtaler går i gang i de unges lokalområde.

Læs mere om begge dele på

www.kirkefondet.dk/inspiration eller www.kfum-kfuk.dk

HVIS DU VIL VIDE MERE...

Du er velkommen til at kontakte de to konsulenter, som var tilknyttet projektet:

Berit Weigand Berg

Udviklingskonsulent hos Kirkefondet

Tlf. 21 48 47 89

Mail: bwb@kirkefondet.dk

Morten Stensig Sørensen

Kristendomskonsulent i KFUM og KFUK i Danmark,

Tlf. 21 44 41 80

Mail: mss@kfum-kfuk.dk

Hvis du er nysgerrig på selve udviklingsprocessen, kan du finde den afsluttende rapport om projektet på www.kirkefondet.dk/inspiration

Det Kan du Tro Vi Taler Om er et koncept, hvor unge gennem et enkelt træningsforløb lærer at være gode værter for eksistentielle samtaler med andre unge.

Målet er at unge med støtte fra en voksen skal tale mere sammen, opdage hinanden som ressource i deres hverdag og erfare at de kan bidrage positivt til deres eget og andres liv.

Dette hæfte fortæller i pixibogs-format om grundlæggende tanker og metodiske greb i *Det Kan Du Tro Vi Taler Om* – og om, hvor I selv kan komme i gang hos jer.

Konceptet er udviklet af Kirkefondet samt KFUM og KFUK i Danmark i samarbejde med Viborg Domprovsti. Projektet er finansieret af Folkekirkens Udviklingspulje.

